

Deeanne Gist

Met goed fatsoen

Roman

Vertaald door Lia van Aken

Voorhoeve

1

San Francisco

April 1849

Deze weg is onbegaanbaar, zelfs voor ezels

Rachel van Buren las opnieuw de slordig geschilderde, druipende rode letters die op het gammele bord gekwakt waren. Terwijl ze stond te kijken, zakte de ene poot van het bord nog een eindje dieper weg. Ze verplaatste haar blik van het bord naar de modderzee die zich erachter uitstrekte. Tot aan de winderige stad waarvoor ze ruim drieduizend kilometer had gereisd om er te komen.

Waar zijn de bomen, God? Tjonge, ik zie alleen maar modder.

Ze had tot de ochtend aan boord van het schip willen blijven, maar de opvarenden werden verteerd door goudkoorts. Zelfs de bemanningsleden kwamen waarschijnlijk niet terug als ze de passagiers naar de wal hadden geroeid.

Dus was ze met haar broer en zus van boord gegaan toen de zon achter de horizon begon te zakken. Met moeite waren ze op een kade geklommen en hadden besloten hun hutkoffers op de pier te laten staan en hun kleinere tassen mee te dragen. Nauwelijks hadden ze de kust betreden of ze werden tegengehouden door een indrukwekkende zee van modder.

Vanaf de waterkant kwam mist aandrijven, die omhoogklom tegen de rommelig met tenten en hutten bezaaide hellingen. De schemering was bezig met zijn laatste bedrijf en luidde de diepere schaduwen in van de vallende avond. Een voor een werden in de canvas woningen in de verte lantaarns aangesto-

ken, die de heuvels veranderden in vurige klompjes.

‘Wat gaan we doen, Rachel?’

Ik weet het niet, dacht ze.

Haar vijftienjarige zusje, veertienjarige broertje en zij waren uitgeput van de twee maanden durende reis. Ze waren wees geworden door het onverwachte overlijden van hun vader Jacob van Buren.

In haar vroegste herinneringen zag Rachel haar vader voor zich als bediende in een warenhuis, dat bankroet was gegaan. Daarna was hij dominee geworden, en na de dood van zijn vrouw was hij zijn geloof kwijtgeraakt. Ten slotte was hij tandarts geworden, en zijn schulden waren groter dan zijn inkomen.

De belofte dat het goud in Californië op straat lag, leek een antwoord op haar vaders rampspoed. Dus ze hadden het beetje geld dat ze hadden bij elkaar geschraapt en vol verwachting voor het hele gezin een overtocht geboekt op de Oregon. Hun hoop sloeg om in verdriet en nu waren ze met z'n drieën gestrand op onbekend terrein, zonder vader, praktisch zonder geld en zonder vervoer.

Rachel verstevigde haar greep op de leren valiezen die ze in elke hand had. ‘Ik zal je zeggen wat we gaan doen, Lissa.’ Ze haalde diep adem om moed te verzamelen. ‘We gaan de modder in. We zullen heel erg vies worden.’

‘Maar kijk dan hoe steil het is.’

Rachel keek naar de uiterst steile helling die ze over moesten om het stadsplein te bereiken. Het zou al een zware tocht zijn geweest als het een onverharde zandweg was. Maar in die drassige modder? Vrijwel onmogelijk.

Michael juichte opgetogen en rende recht de modder in. Hij glibberde en gleeed en het smerige goedje plakte aan de tassen die hij droeg. Zijn voeten waren veel te groot voor zijn broodmagere, veertienjarige lichaam en hij landde op zijn achterste voordat hij maar een derde van de weg had afgelegd. ‘Ho, het is glibberig! En diep.’

Hij draaide zich om en lachte breeduit, wat amper te zien was in het halfdonker. ‘Als jullie even wachten, kom ik jullie halen, dan mogen jullie op mijn rug.’

Rachel trok een wenkbrauw op. ‘Wat denk jij ervan, Lissa?’

Lissa beet op haar onderlip. ‘Als jij het doet, doe ik het ook.’

Rachel aarzelde en schudde toen haar hoofd. ‘Nee, ik wil het zelf proberen.’

Haar schouders zakten ontmoedigd af bij deze kennismaking met San Francisco. Ze had haar beste jurk aangetrokken voor deze gedenkwaardige gelegenheid. De rok piepte onder haar driekwartjas uit. Ze stapte in de enkeldiepe natte, stinkende modder en sjokte de heuvel op.

Hijgend van inspanning en rillend van de bijtende wind bedwong ze de heuvel en bleef bovenaan met haar broer en zus gefascineerd staan kijken. Hoewel *gefascineerd* het niet half beschreef. Eerder verbijsterd. Vol ongeloof. Geschrokken.

Er stroomde licht uit de open deuren van de reusachtige tenten die als een lap bonte katoen kriskras langs het stadsplein van San Francisco stonden. Aan de canvas hutten hingen bordjes die hen begroetten met die nu bekende rode verf, maar met onbekende woorden in een keur aan talen.

In de modderige straten krioelde het van de mensen. Nee, geen mensen. *Mannen*. Oosterse mannen met lange vlechten. Donkere mannen met kleurige sombrero's. Mannen met zo veel gezichtsbeharing dat je geen flauw idee had waar ze vandaan kwamen.

En met hen, aanzwellende stemmen. Schreeuwen. Lachen. Vloeken. In meer talen dan ze kon tellen, tegen de achtergrond van levendige muziek van banjo's, bugels, violen en snelle ballades.

Was *dit* San Francisco? De Golden Gate? De goudmijn? O, *papa*. *Dacht u goud te vinden in deze troep?*

Ze zette de ene voet voor de andere en stak het plein over

tot voor een houten gebouw met een grote, uitstekende veranda en een bord waarop stond *City Hotel*.

Er kwam een reusachtige man naar buiten waggelen die het licht van binnen blokkeerde en hij viel struikelend de straat op. Plat op zijn gezicht.

‘O, lieve help,’ verzuchtte Lissa.

De man bleef bewegingloos liggen.

‘Straks verdrinkt hij in die modder voordat hij op kan staan,’ fluisterde Michael.

Rachel gaf hem haar valiezen en stapte naar voren. ‘Meneer? Gaat het?’

Geen reactie. Ze keek de anderen van opzij aan. ‘Misschien moeten we hem helpen.’ Maar voordat ze dat konden doen, stootte de man een gegrom uit en verhief zich op handen en knieën.

Ze slaakte een gilletteje en sprong achteruit. De man krabbelde overeind en strompelde zonder hen op te merken langs hen heen.

‘O, lieve help,’ verzuchtte Lissa weer.

Rachel streek met haar handen de voorkant van haar jas glad. ‘Blijf hier. Tenminste tot ik er zeker van kan zijn dat dit een eh... fatsoenlijk hotel is.’

Michael fronste. ‘Misschien is het beter als ik ga.’

Ze schudde haar hoofd. ‘Nee, ik ga. Bovendien moet je hier bij Lissa blijven wachten.’

Toen ze zich op de hoge veranda hees, sijpelde de modder onder haar rok langs haar kuiten naar beneden. Door de duisternis achter de openstaande deur kon ze dat wat zich binnen afspeelde niet goed onderscheiden. Ze trok de mouwen van haar jas recht, stampte met haar voeten in een poging de aangetroffen bagger te verwijderen, en betrad het *City Hotel*.

Het was een complete verrassing. Rook prikte in haar ogen, vloeken pijnigden haar oren en ranzige geuren teisterden haar neus. Ze bleef even staan om het tot zich door te laten dringen

en tuurde met half dichtgeknepen ogen door de ruimte om door de rook te kunnen kijken, die bijna even dicht was als de mist buiten.

Binnen was één reusachtige ruimte die functioneerde als bar, gokhuis en slaapverblijf. Langs drie muren stonden stapelbedden vier hoog. Sommige mannen lazten bij kaarslicht, anderen lagen te slapen of zaten op de rand te kijken naar de kaartspelers aan de verschillende tafeltjes.

Aan de zijkant was een toilettafel met spiegel. Eén man hanteerde een haarborstel die met een ketting aan de spiegellijst vastzat, terwijl een ander een tandenborstel uitspoelde en doorgaf aan de volgende wachtende in de rij.

Langs de vierde muur liep een planken bar, waaraan in verdachte toestand de vaste klanten hingen. Erboven verdubbelde een grote, versierde, vergulde spiegel het schouwspel voor haar. Een krijtwt, levensgroot beeld van een naakte vrouw maakte dat Rachel haar blik schielijk afwendde.

In de rest van de ruimte stonden tafels met groene lakens verspreid waaraan tabak spugende mannen schouder aan schouder goudklompjes neergooiden en hun inzetten uitriepen. Aan enkele tafels stonden stoelen met keurig uitziende heren die de klanten de keus gaven tussen 'rood' of 'zwart'.

Achter één zo'n stoel stond een mooie, donkere vrouw. Haar lange, glinsterende rok en met lovertjes versierde sjaal in alle kleuren bewoog op en neer over haar voluptueuze rondingen. Ze boog zich over de gokker heen en fluisterde hem iets in het oor, waarbij haar boezem vrijelijk werd getoond, doordat haar kamizool geen baleinen bevatte.

Met moeite verborg Rachel haar schrik. En toen zag ze hem. De sigaret. Zomaar tussen de rood gestifte, tuitende lippen van de vrouw.

Rachel trok de kraag van haar jas dicht om haar hals. Nooit van haar leven had ze een vrouw ooit zien roken. Ze wist niet eens dat het bestond.

Maar kennelijk keek niemand ervan op. De mannen aan de tafels zagen er net zo deftig uit als de mannen in New Jersey en deden allemaal alsof er niets bijzonders aan de hand was.

Aan de andere kant van de ruimte ging een galmend gejuich op. Een muur van ruggen in blauwe flanellen hemden omringde datgene waar hun belangstelling naar uitging. Als door een onzichtbaar koord aangetrokken liep ze naar de kring toe en wong zich tussen het gedrang tot ze het kon zien.

‘Hoeveel zit er in die zak, jongen?’

‘Tienduizend.’

‘En dat wens je op één kaart te zetten?’

‘Ja, meneer.’

De gever, gekleed in een mooi donker jasje met bijpassend vest, leunde achterover in zijn stoel en nam een lange trek van zijn sigaar. ‘Waarom?’

‘Ik was op weg naar huis, meneer, en ik dacht bij mezelf: dit kan wel eens mijn laatste kans zijn om monte te spelen. Waarom zou ik niet alles inzetten, om niet met volle, maar uitpuilende zakken naar huis te gaan?’

Ze hield haar adem in. De gever zou toch stellig weigeren. Het gezicht van de jongen was glad als van een kind. Hij zou hier niet eens naar binnen mogen, laat staan om te gokken. En tienduizend... op één kaart!

‘Heb je hier lang voor moeten graven?’

‘Bijna een jaar.’

In deze hoek van de ruimte werd geen geluid voortgebracht. *Nee. Zeg alsjeblieft nee.*

De gever zag er niet uit als een gehard man, al was hij wat ouder dan de jongen, minstens vijfendertig. Maar hij zag er schoon, gekamd en geschoren uit. Hij zou het de jongen vast en zeker weigeren.

Er brak een liederlijke grijns uit op het gezicht van de man en hij klapte in zijn handen. ‘Goed, tienduizend.’

De menigte brulde oorverdovend en overstemde haar pro-

testerende kreet. Toen werd het stil. Totaal, volkomen stil. De spanning was om te snijden. De geveer draaide een ruitenvrouw om, en toen een klaver vijf. De jongen liet zijn zware leren zak boven op de ruitenvrouw neerploffen.

‘Vrouw?’ vroeg de geveer.

‘Vrouw,’ antwoordde de jongen.

De geveer legde het spel kaarten gesloten op tafel en draaide langzaam, heel langzaam kaart na kaart om. Schoppen acht. Klaver tien. Harten tien. Ruiten zes.

Het ging maar door tot er een harten vijf werd omgedraaid. De geveer pakte geen nieuwe kaart, maar liet zijn hand op tafel rusten. Hij sloeg zijn blauwe ogen op om de jongen aan te kijken.

Wat is er gebeurd? Wat betekent dat? Ze keek van de ene man in de menigte naar de andere, maar allemaal keken ze geconcentreerd naar de kaart. De jongen viel met een spierwit gezicht achterover in zijn stoel.

De geveer stak zijn hand uit naar de zak, maakte hem open, nam er een handvol goudgruis uit en liet het in een bergje voor de jongen neerkomen. ‘Dit moet genoeg zijn om thuis te komen of om hier opnieuw te beginnen. Je drinkt vanavond van mij.’

Johnnie Parker verstijfde toen er een zacht gemurmel opging in de menigte. Jonge Ratelslang was geliefd onder de gravers, maar zaken waren zaken. De vijf kwam het eerst op in het spel en de winnaar krijgt alles.

Zorgvuldig bond hij de leren buidel dicht en liet toen zijn blik over de andere gravers dwalen. Maar Ratelslang was niet degene die hun aandacht vasthield.

‘Geef hem zijn geld terug,’ snauwde de vrouw.

Johnnie was half uit zijn stoel opgestaan voordat hij beseftte dat het ruim een jaar geleden was dat hij was opgestaan voor een dame. Maar een dame was ze. Daar stond ze tussen de ongere

goudgravers in haar jas, rok en bonnet. Aangekoekt met modder en toch zag ze er zo mooi uit dat het hem de adem benam.

Alle ogen waren op haar gericht. Zelfs Ratelslang scheen te zijn vergeten dat hij zojuist zijn fortuin had verloren. En de dame? De aandacht van de dame was volledig op Johnnie gericht.

En ze keek niet bepaald blij.

‘Geef terug,’ herhaalde ze.

‘Ik heb eerlijk gewonnen.’

‘Hij is nog maar een kind.’

‘Ik wed dat hij ouder is dan u.’

Ze verstijfde. ‘Ik geloof dat er genoeg gewed is voor vanavond.’ Ze trok haar handschoen uit, met één vinger tegelijk, en hij was er zeker van dat ze geen idee had hoelang het geleden was dat deze mannen een vrouw zo’n simpele handeling hadden zien verrichten. ‘Waar is de eigenaar?’

Hij nam een trek van zijn sigaar. ‘Dat ben ik.’ Hij maakte en lichte buiging. ‘Johnnie Parker. Tot uw dienst.’

Ze perste haar lippen op elkaar. ‘Zeg eens, meneer Parker, is het een gewoonte van u om kinderen te beroven van hun met hard werken vergaarde kapitaal?’

Hij kneep zijn ogen tot spleetjes. ‘Ik heb niemand ergens van beroofd. Ik leid hier een schone, eerlijke bedoening.’

‘Werkelijk? Ach, ik wist niet dat er zoiets bestond als een *eerlijk* gokhuis.’

‘Dan weet u het nu.’ Hij liet zijn blik over haar heen dwalen. Ze was van gemiddelde lengte en hoewel haar roestkleurige jas haar gestalte verborg, vermoedde hij dat ze weinig vlees op haar botten had. Ze had een hartvormig gezichtje, hoge jukbeenderen, zachte lippen en donkere, lichtgebogen wenkbrauwen boven koffiekleurige ogen. Ogen waarin afkeuring broeide.

‘Kan ik iets voor u doen?’ vroeg hij terwijl hij zijn sigaar doofde.

Ze sloeg met de handschoen in haar hand. ‘Op het bord buiten staat *City Hotel*.’

‘Ja, dat klopt.’

‘Waar is dan de inschrijfbalie?’

Weer gemompel van de mannen. ‘Nou, juffrouw, ik heb nog nooit een balie nodig gehad om een paar stapelbedden te verhuren.’

Ze zette grote ogen op. ‘Hebt u geen kamers?’

Hij duwde zijn jaspenden naar achteren en stopte zijn handen in zijn zakken. ‘Nee. Ik geloof van niet.’

‘Lieve help. Een hotel zonder kamers.’ Ze trok haar handschoen door haar handpalm en sloeg er opnieuw mee in haar hand. De eenvoudige beweging bracht elke man in het hotel in de ban.

‘Ik heb een kamer, mevrouw,’ klonk een stem. ‘U kunt bij mij in.’

Johnnie wendde zijn blik met een ruk naar ouwe Harry en keek hem dreigend aan, maar de woorden bestierven hem op de lippen toen de dame vuurrood werd bij Harry’s voorstel. Wel verdraaid, hij was vergeten hoeveel macht een vrouwenblos had.

‘Ach. Ik... ik, o. Dank u, maar ik wilde eigenlijk alleen een kamer huren.’

Ze werd overstelpt met aanbiedingen en stak haar hand op om stilte. ‘Een *hotelkamer*.’ Ze wendde zich tot hem. ‘Is er een hotel in de stad dat *kamers* verhuurt?’

‘Ik ben bang dat de hotels in San Francisco alleen stapelbedden aanbieden en geen kamers.’

‘Zou u dan zo vriendelijk willen zijn me te verwijzen naar een vrouw die me vannacht onderdak kan bieden?’

Hij wreef over zijn kaak. ‘Ik ben bang dat alle fatsoenlijke vrouwen bij hun echtgenoten in de mijnkampen zitten.’

‘U wilt me toch niet vertellen dat er in deze hele stad niet één enkele nette, gelovige vrouw is?’

‘Het is waar wat hij zegt, juffrouw,’ antwoordde Harry. ‘U bent het eerste zonnehoedje dat wij kerels in een maand hebben gezien.’

Ze fronste. ‘Zonnehoedje?’

‘Zo noemen de jongens een fatsoenlijke vrouw,’ zei Johnnie. ‘De eh... andere vrouwen maken zich niet zo veel zorgen over hun huid en dragen daarom geen zonnehoed.’

Ze aarzelde. ‘Zo. Tja. En waar is de kerk?’

‘We hebben geen kerk.’

‘U hebt geen kerk?’

‘Ik ben bang van niet. Niet in de zin die u bedoelt. Zondags worden er diensten gehouden in het oude schoolgebouw.’

Haar blik dwaalde over de stapelbedden langs de muur en trok een rimpel in haar voorhoofd.

‘Wat zou je zeggen van jouw hut, Johnnie?’ schreeuwde iemand. Er barstte een goedkeurend gejuich los en voordat hij het wist, begeleidden zijn eigen vaste klanten haar naar zijn eigen verblijf achter het hotel.

Maar hij had zich geen zorgen hoeven maken. Na de eerste twee stappen begon ze tegen te stribbelen. ‘Geen sprake van.’

Ze stonden stil en keken haar verwachtingsvol aan.

‘Dat kan ik niet doen. Ik kan... nee.’

‘Tuurlijk wel. Het kan toch best, Johnnie?’

Johnnie kwam aanslenteren. ‘Nou, het geval wil dat, juffrouw...?’

‘Van Buren. Rachel van Buren.’

‘... Van Buren, het mij een eer zal zijn om u mijn hut te lenen tot u ander onderdak hebt gevonden.’

Ze keek naar de deur en toen weer naar hem. ‘Maar uw familie dan?’

Hij glimlachte. ‘Ik heb geen familie, juffrouw.’

‘O. En waar moet u dan blijven?’

‘Ik ben bezig een nieuwe hut te bouwen. Hij is nog niet helemaal klaar, maar wel zover dat ik erin kan slapen.’

Haar gezicht klaarde op. ‘Nou, zou ik daar dan misschien mogen logeren?’

‘Nee.’

‘Ik sta erop.’

‘En ik zei nee. Hij is nog niet klaar en is niet geschikt.’

Ze fronste.

Hij probeerde het opnieuw. ‘Ik zou gehangen worden, juffrouw, als ik u niet het allerbeste gaf. En mijn hut is de beste woning in de stad.’

Er werd instemmend geknikt.

‘Meneer, u begrijpt het toch. Ik kan niet logeren bij een ongetrouwde man... nee. Het spijt me. Als u me niet in de onafgemaakte hut wilt onderbrengen, dan zal ik iets anders moeten zoeken.’

Harry deed een stap naar voren. ‘Waar is uw man?’

Haar blik werd donker. ‘Mijn vader is tijdens onze overtocht om de Hoorn gestorven aan cholera.’

‘Dat spijt me oprecht voor u, dame. Bent u getrouwd?’

‘Eh, nee... ik ben bang van niet.’

Er brak een oorverdovend gebrul los. Juffrouw Van Buren deed onwillekeurig een stap achteruit.

Harry krabde in zijn baard. ‘Nou, dan kunt u het beste hier blijven. Er is geen man in de stad die u beter kunt vertrouwen dan Johnnie Parker hier. Tenzij u natuurlijk met mij zou willen trouwen?’

Ze slikte en keek om naar Johnnie, om bevestiging te krijgen, veronderstelde hij. Hij zweeg.

‘Er is gewoon geen andere plek voor een zonnehoedje,’ vervolgde Harry. ‘Nee, juffrouw. Het is óf trouwen, óf in Johnnies hut logeren.’

De mannen mompelden instemmend.

Ze friemelde aan de knopen van haar jas. ‘Zo. Nou, alleen voor vannacht dan maar.’ Haar grote, bruine ogen keken hem aan. ‘Weet u zeker dat het... fatsoenlijk is?’

Johnnie boog. ‘Absoluut. Deze kant op.’

Ze schudde haar hoofd. ‘Eerst moet ik mijn familie halen.’

Hij stond abrupt stil. ‘Familie?’

‘Ja. Mijn broer en zus. Ze staan...’ Ze wees naar de deur en toen de mannen haar doorlieten, zag hij in de deuropening een schriële jongen en een knap meisje staan, die er vermoeid en verloren uitzagen. ‘Daar staan ze. Kom maar, Lissa en Michael. Ik denk dat ik een kamer voor ons heb gevonden.’

Maar Michael luisterde niet. Michael had al zijn aandacht gericht op het beeld van een naakte vrouw. Gelukkig kon jufvrouw Van Buren over de schouders van de mannen heen niet zien wat hem afleidde.

‘Michael?’

Hij schrok op, werd vuurrood en struikelde haast over zijn eigen voeten in zijn haast om bij zijn zus te komen.

‘Michael, Lissa. Dit is meneer Parker. Hij is hier de eigenaar en hij heeft een eh... hut die voor vannacht zal volstaan tot er iets anders geregeld kan worden.’

De kinderen knikten beleefd. Harry greep een paar valiezen in zijn handen.

‘Die neem ik wel, Harry.’ Johnnie wendde zich tot de menigte. ‘Ga door, mensen. De drank is vanavond van het huis.’

Maar de rumoerige groep mijnwerkers kwam niet in beweging. Joelde niet opgewonden. Maar ze bleven plechtig en aandachtig staan toekijken hoe Johnnie de vrouw met de zonnehoed en haar familie meenam naar zijn verblijf achter de keuken.

2

De hut had geen deur. Niets. Er hing zelfs geen gordijn in de opening. Het bouwwerk stond een paar stappen van de drempel van het hotel en was opgetrokken uit ruige planken. Het zakte een beetje naar links.

Rachel merkte niet dat Lissa abrupt tot stilstand kwam en botste tegen haar rug. Michael trapte op haar hielen.

Met een zwierig gebaar wees meneer Parker naar de ingang van 'de beste woning van de stad'.

Ze bleven doodstil staan.

Hij keek van de een naar de ander en schraapte zijn keel. 'Misschien moet ik eerst een lantaarn aansteken.'

Hij verdween door de deuropening naar binnen en bijna onmiddellijk stroomde er licht naar buiten. Ze hoorde dat er binnen voorwerpen heen en weer geschoven werden voordat hun gastheer opnieuw verscheen. Hij wenkte hen naar binnen. 'Alstublieft.'

Rachel stootte Lissa aan en ze liepen achter elkaar naar binnen. Het knisperen van het stro op de vloer onder haar voeten drong nauwelijks tot haar door terwijl ze haar blik snel door de ruimte van drie bij vier liet dwalen.

Het grootste deel van de ruimte werd in beslag genomen door een reusachtig ledikant, dat zo stevig en zwaar was dat het ter plekke in elkaar moest zijn gezet. De matras werd gevormd door een allegaartje van stof en oude kleding die lukraak aan elkaar waren genaaid. Geen kussen. Eén kleine deken. En een diepe kuil waar de eigenaar de laatste keer had geslapen.

Ze wendde geschrokken haar blik af naar een open haard

die gebouwd was van stenen en modder. Ze had nog nooit een schoorsteen in een kamer gezien die gemaakt was van stenen, ruwe takken en grove mortel en reikte tot aan het plafond. De schoorsteenmantel, die thuis beschouwd werd als het pronkstuk van een salon, was niet meer dan een balk van ruw hout bedekt met stroken conservenblikken, met de etiketten van de inhoud er nog op.

Meneer Parker had hun valiezen onder een raam neergezet, of liever gezegd, een gat van zestig centimeter in de wand. Hij pakte wat vuursteen en begon het brandhout in de haard aan te steken. 'Daar in de hoek is de wastafel. Ik zal Michael laten zien waar hij vers water kan halen.'

Rachel wendde zich naar de hoek en zag een grote hutkoffer waarop een lege groenteschaal stond en een gewone waterkruik in plaats van een lampetkan. 'Aha,' prevelde ze.

Op een ongelijk stuk hout dat aan de muur gespijkerd was, stond een collectie boeken. Modeplaten uit tijdschriften boden de kamer enige versiering. Vrouwen met onmogelijke tailles en miraculeuze boezems overheersten de verzameling.

Michael liep naar een klein rond tafeltje met twee krukjes op drie poten ernaast, waarop een schaakbord stond. Hij pakte een schaakstuk op, bekeek het, werd vuurrood en zette het stuk vlug weer neer.

Dat moment koos meneer Parker uit om zijn taak te voltooien. 'Kun je schaken, Michael?'

'Eh... ja, meneer. Eh... een beetje. Ik eh... ik ben er eigenlijk niet zo goed in.'

'Nou, dan moeten we eens een spelletje doen.'

Michael knikte en keek of hij zijn tong had ingeslikt.

'Als er verder niets anders is, juffrouw Van Buren, moet ik echt gauw weer naar het hotel.'

Het vuur knetterde, maar de warmte was nog niet door de hut heen verspreid. Rachel verzamelde de energie voor een beleefd knikje. 'Natuurlijk. U bent al te vriendelijk geweest. Ik

weet niet wat ik moet zeggen, of wat we anders hadden moeten beginnen.'

Hij knikte. 'Graag gedaan.'

'Michael? Waarom ga je niet met meneer Parker mee zodat hij je kan laten zien waar je de waterkruik kunt vullen.' Ze trok haar wenkbrauwen op. 'Als dat tenminste goed is?'

'Zeker.'

Michael pakte de kruik en liep achter meneer Parker aan naar buiten. Opnieuw werd Rachel getroffen door het contrast tussen de gespierde man en de magere jongen, en weer werd ze eraan herinnerd dat haar jongere broer geen vader had om hem tot voorbeeld te zijn.

Hun stemmen, de ene diep, de andere hoog, vermengden zich en dreven weg in de avondlucht. De zussen keken elkaar aan.

'Er is geen deur en er hangt niets voor de ramen,' riep Lissa uit. 'Wat moeten we beginnen?'

'Ik denk dat het wel veilig is. Daar waren ze het tenminste allemaal over eens.' Rachel keek naar het gat van de deur en het raam. 'Maar misschien is het wel verstandig om op zoek te gaan naar een doek om ervoor te hangen.'

'Hangt de hut scheef of is dat verbeelding?'

'Gezichtsbedrog, denk ik.'

'Hm.' Lissa trok haar neus op. 'De schoorsteen is binnen.'

Rachel keek naar de hoop van modder en stenen. 'Nou, niet helemaal. Het rookkanaal gaat door het dak naar buiten en schijnt goed te werken.'

'Maar heb je ooit zoiets gezien?' Lissa liep naar de haard en onderzocht de met blik bedekte schoorsteenmantel. 'Die meneer Parker van jou schijnt dol te zijn op erwten.'

'Hij is mijn meneer Parker niet en het was buitengewoon aardig van hem om zijn kamer op te offeren.'

'Is zijn gezin in het oosten?'

Ze begon haar jas los te knopen. 'Hij is niet getrouwd.'

Lissa knipperde met haar ogen. ‘Maar kijk eens naar dat bed. Daar passen we met z’n drieën makkelijk in. Wat moet hij met zo’n groot bed als hij geen gezin heeft?’

Fronsend bekeek Rachel het reusachtige gevaarte. ‘Ik weet het niet, maar ik ben te moe om na te denken.’

Ze aanschouwde het raam zonder ruit of gordijnen, de toegang zonder deur of slot. Ze beet op de binnenkant van haar wang. De veiligheid van haar familie rustte nu op haar schouders. En zij wist niets beters te doen dan te vertrouwen op een volslagen onbekende.

Er was iets veranderd. Toen Rachel haar ogen opendeed, zag ze de zon en een kamer die niet deinde als een schip. Alles kwam weer terug. De modderige stad, het weerzinwekkende zogenaamde hotel, de ruwe klanten, dat aanstootgevende standbeeld, de jongen die zijn fortuin was kwijtgeraakt, de hoteleigenaar die het in zijn bezit had.

Dat was wel een beetje verbazingwekkend. Een man die een jonge jongen zijn goud afhandig maakte, en desalniettemin zijn huis in gebruik gaf aan een stel meelijwekkende weeskinderen.

Ze zag dat Michael bij de haard lag te slapen en het bed had overgelaten aan Lissa en haar.

De kledingstukken die ze aan elkaar hadden gebonden en voor de ingang hadden gedrapeerd, lagen op een hoop op de grond, net als die voor het raam.

Ze kroop nog dieper onder de dekens. Op klaarlichte dag zag de hut er nog erbarmelijker uit, hoewel het vuur de kiltte uit de lucht had verdreven. Michael moest het opgestookt hebben en toen ernaast in slaap zijn gevallen.

Nadat ze het onvermijdelijke lang genoeg had uitgesteld, zette ze eindelijk haar voeten op de grond, repte zich naar de

wastafel en plensde water in haar gezicht. De kou benam haar de adem, maar verdreef de laatste sporen van slaap.

Met haar zakdoek depte ze het water van haar wangen, lippen, ogen en voorhoofd. Ze kon het nog steeds niet bevatten, een wastafel zonder handdoek, maar het was niet anders.

Ze keek naar de open deur. Ze had hulp nodig om hem weer af te dekken en ze wilde Michael nog niet wakker maken. In een hoek van de kamer lukte het haar kleren aan te trekken zonder iets van belang bloot te geven, intussen griezelen van de met modder aangekoekte jurk van gisteren die ze weer moest dragen. Ze glipte de deur uit, bond de koordjes van haar bonnet vast en begaf zich naar het hotel.

Meneer Parker zat in de kleine keuken die het eigenlijke hotel scheidde van de achterdeur. Hij zag er vanmorgen anders uit. De elegante kleding van gisteravond was vervangen door een blauw flanellen overhemd, een donkere katoenen broek en hoge laarzen. Hij was zo verdiept in zijn krant dat hij haar kennelijk niet aan had horen komen.

Ze stond zichzelf een ogenblik toe om de knusse ruimte te bekijken. Het was natuurlijk geen traditionele keuken, al stonden er gietijzeren pannen, braadpannen en koekenpannen verspreid over het fornuis. In de ruimte, die amper groot genoeg was om je in te kunnen omdraaien, lagen geconserveerd vlees, een zak bonen, een varkensromp en een stapel schone kleren broederlijk naast elkaar. Haar neus werd geprikkeld door de overweldigende geur van koffie. Iets heel anders dan de geruststellende geur van papa's brouwsel.

De eettafel was tegen de muur geschoven en bestond uit niet meer dan een halfronde plank die op een zeemanskist was gelegd. Er stonden drie stoelen omheen, die geen van alle bij elkaar pasten. Om het tafelblad zaten klemmen om de schalen tegen te houden zodat ze er niet af zouden glijden; niet omdat het een scheepstafel was, nam ze aan, maar omdat de vloer zo vreselijk helde.

Meneer Parker, die met een tinnen beker in de ene hand en een krant in de andere op een van de stoelen zat, moest haar aanwezigheid gevoeld hebben. Hij keek op, kwam overeind en knikte. ‘Goedemorgen.’

‘Vergeef me. Ik wilde u niet storen.’

‘Nergens voor nodig.’ Hij vouwde zijn krant op en pakte nog een tinnen beker uit een kaarsenkist. Voordat ze iets kon tegenwerpen, vulde hij de beker uit de koffiepot naast hem en bood haar een stoel.

Ze moest beslist de overtocht terug naar huis veiligstellen, maar de man was uiterst grootmoedig geweest... tegen haar tenminste. Daarom ging ze maar zitten. ‘Dank u.’

Hij pakte een jasje van de berg kleren op de vloer, trok het aan en kwam naast haar zitten. Het gekreukte kledingstuk kon niet verhullen hoe breed zijn schouders waren en hoe gespierd zijn armen.

Ze vond het vervelend om koffie te drinken met een man zonder de bescherming van een chaperonne, maar sinds de dood van haar vader kon dat helaas niet anders. En meneer Parker straalde met zijn donkere krullenbol en vierkante, hoekige kaken een soort ruwe mannelijkheid uit die tegelijkertijd boeide en intimideerde.

Ze warmde haar handen aan de beker en hoorde in haar hoofd de vermaningen van haar moeder.

Een welgemanierde man is kalm en hoffelijk onder alle omstandigheden, betrouwbaar als een rots, oordeelkundig in al zijn handelingen, een toeverlaat in kleine en grote zaken, vol barmhartigheid en vriendelijkheid, hartelijk en liefdevol. Zijn verstand moet even goed zijn als zijn hart.

Zo’n man was er op het schip niet geweest... na de dood van vader.

Meneer Parker bracht zijn beker naar zijn mond en nam een slok koffie zonder zijn ogen los te maken van de hare. ‘Ik neem aan dat u goed geslapen hebt?’

‘Ja. Dank u. En u?’

‘Best.’

Stilte. Ze nam dapper een slok van het zwarte brouwsel. Nooit had ze zoiets afschuwelijks geproefd. Met tranen in haar ogen keek ze tevergeefs rond of ze ergens suiker of melk zag.

Ze zette haar beker neer. Ze wilden allebei iets zeggen, zwegen tegelijk en begonnen allebei opnieuw. Meneer Parker knikte haar toe: ‘Ga uw gang.’

‘Ik wilde zeggen dat mijn familie en ik vanmorgen kaartjes voor onze terugreis zullen kopen. Dus u kunt er zeker van zijn dat we u niet langer tot last zullen zijn.’

‘Er vertrekken geen schepen.’

‘Pardon?’

‘Als er een schip aankomt, verlaat de bemanning het vaartuig om op zoek te gaan naar goud.’

Ze perste haar lippen op elkaar. ‘En hoelang duurt dat? Een paar dagen?’

Hij schraapte zijn keel. ‘Nee, juffrouw. Het makkelijke goud is verdwenen. Voor wat er over is, zijn maanden en maanden uitputtend werk nodig en zelfs dan zijn er geen garanties.’

Fronsend hield ze haar hoofd schuin. ‘Maar thuis stond in de krant dat je de heuvels maar in hoefde te gaan om het goud zo uit de rivieren te pakken en binnen een paar dagen een fortuin bij elkaar te zoeken.’

‘Waar is thuis?’

‘Elizabeth, New Jersey.’

‘En geloven alle brave mensen uit Elizabeth, New Jersey, alles wat ze lezen?’

Ze verstrakte. ‘President Polk heeft de geruchten bevestigd.’

‘Hij kan de geruchten bevestigd hebben dat er goud is ontdekt. En ik moet toegeven dat kort na de ontdekking bij de molen van Sutter het goud als steentjes in de rivier lag. Maar dat was de uitzondering, niet de regel.’

Ze wuifde afwijzend met haar hand in de lucht. ‘Ach, de

aanwezigheid van goud is van geen belang. Mij interesseren de schepen en ik heb nog nooit gehoord van een haven waar schepen maar één kant op varen. Het is te belachelijk voor woorden.'

Hij zei niets, nam alleen een slok koffie en keek haar met zijn lichtblauwe ogen veelbetekenend aan.

Ze dacht aan de kapitein die er bij haar op aangedrongen had om gisteravond aan land te gaan in plaats van te wachten tot de ochtend. Omdat hij er niet zeker van was dat zijn bemanning zou terugkeren als ze eenmaal land hadden bereikt.

Ze slikte. 'Is het niet in strijd met de wet om een schip te verlaten?'

'Ja.'

Ze leunde achterover. 'Nou, dan. De zeelui moeten gearresteerd worden en weer aan het werk worden gezet.'

'We hebben geen gerechtelijke ambtenaren.'

'Wat?! Waarom niet?'

'We leven in een nieuw gebied. Er is geen politie, er zijn geen wetten, er is geen gevangenis. Als die mannen de kust eenmaal bereikt hebben, krijg je ze nooit meer terug.'

Ze streek over de driehonderd dollar in de valse zak van haar rok. Het was hun hele bezit. Vader was ervan uitgegaan dat geld geen punt meer zou zijn als ze eenmaal aangekomen waren. Het was nooit bij hen opgekomen dat het niet waar kon zijn wat er in de kranten stond. Noch hadden ze de mogelijkheid overwogen dat ze vader konden verliezen.

Ze haalde diep adem. 'Maar als er geen schepen vertrekken en er steeds meer aankomen, wat zeker zal gebeuren, dan liggen de schepen straks boven op elkaar gestapeld in de haven.'

Hij knikte. 'Wat een afschrikwekkende gedachte, hè?'

Ze wreef over haar voorhoofd. 'Nou, ik ga toch naar de haven om te zien of ik de overtocht naar huis kan boeken. Als het niet lukt, zal ik een plek moeten zoeken om tijdelijk te wonen tot ik heb uitgezocht wat we moeten doen.'

De man zweeg.

‘Hebt u enig idee waar ik een geschikt logeeradres kan vinden?’

‘Ik heb er eerlijk gezegd een poosje over nagedacht.’ Hij liet zijn onderarmen op tafel rusten. ‘De kosthuizen hier in de buurt zijn niets meer dan een rommeltje van vierkante kooien met zo’n zes stapelbedden per kooi. Het is er zo krap dat er net genoeg ruimte tussen de bedden is om te staan.’

‘Misschien kan ik een hele kooi huren.’

Hij schudde zijn hoofd. ‘Dan moet u alle zes de bedden betalen, die per stuk zo’n tweeëntwintig dollar kosten, nog afgezien van degene die op de grond slaapt.’

‘Kosten de stapelbedden tweeëntwintig dollar per maand?’

‘Per week.’

Ze fronste. ‘Zo veel?’

‘Ik ben bang van wel. U hebt daar totaal geen privacy.’

‘Zijn er hutten te huur?’

‘Niet zoals de mijne. De meeste krotten zijn niet meer dan vier wandjes van licht timmerhout met een dak van tentdoek erop. Als het regent, wordt de hele hut nat.’

‘Hoe vaak regent het?’

‘De hele winter. Daarom zijn de straten zo modderig. Maar we lopen tegen het einde van het regenseizoen, dus de straten zullen binnen de kortste keren weer droog zijn.’

‘Weet u hoeveel die krotten doen?’

Hij haalde zijn schouders op. ‘Ik denk ergens tussen tweeën driehonderd dollar per maand.’

Ze bevochtigde haar lippen. ‘En onroerend goed?’

Hij pakte zijn krant. ‘Daar zat ik net naar te kijken.’ Hij vouwde de krant dubbel en toen nog eens, en stak hem haar toe. ‘Een stuk grond doet ongeveer vijftienhonderd.’

Ze boog zich over de krant, niet om naar de prijzen te kijken, maar om te proberen haar wanhoop binnen de perken te houden.